

1. МЕТОД НА ЛОКАЛНИТЕ МАКСИМУМИ

1. 1. ФУНКЦИЯТА „ОБЕМ НА ИСТОРИЧЕСКИ ТЕКСТ“

Принципът за корелация на максимумите и основаният на него метод беше предложен и разработен от автора в [884], [885], [888], [1129].

Нека е намерен някакъв исторически текст X , например неизвестен досега летопис, описващ някакви неизвестни за нас минали събития, в един достатъчно голям интервал от време – от година A до година B . При това годините могат да бъдат отбелязани в неизвестно за нас летоброене.

По-нататък ще означаваме този интервал с (A, B) . Типичната ситуация е такава: датите на събитията са описани в летописите с начало – някакво събитие от местно значение. Например от основаването на някой град или от момента на възцаряване на този или онзи цар и т.н. В такива случаи ще казваме, че датировката на събитията в летописа е дадена в ОТНОСИТЕЛНА хронология. Този термин ни позволява да различаваме подобни датировки от АБСОЛЮТНАТА дата на събитията в термините години преди н.е. или години след н.е. Възниква въпросът – как да възстановим АБСОЛЮТНИТЕ дати на събитията, описани в древния документ? Например как да изчислим юлианската дата на основаването на града, от която се отброяват датите на интересоващите ни събития?

Разбира се, ако някои от описаните събития са ни известни от други, вече датирани летописи, можем да ги свържем със съвременната скала за отчитане на времето. Но ако такова отъждествяване не ни се отдава, то задачата за датировка се усложнява. При това може да се окаже, че описаните в намерения летопис събития вече са ни известни, но описанията им по външност са неузнаваеми, тъй като летописът е написан на друг език. Летописецът може да използва други имена, прозвища, географски названия. Затова е полезно да разполагаме с методика от емпирико-статистически характер, която понякога позволява да датираме събитията въз основа на формалните количествени характеристики на изследвания текст.

Да допуснем, че историческият текст X е разделен на части, фрагменти $X(t)$, всеки от които описва сравнително кратък период от време, напр. година (или десетилетие) с номер t . Има много примери на такива текстове. Например ГОДИШНИ летописи – при тях имаме описание на събитията ГОДИНА ПО ГОДИНА. Такива са дневниците, много исторически произведения, учебници и монографии по история. Парчето, фрагмента $X(t)$, ние ще наричаме условно „глава“. Те, естествено, са подредени в хронологическа последователност според относителната хронология на дадения летопис.